

Účelem této práce a mou snahou bylo pokud možno podrobně nahlédnout do problematiky firemního práva a právních vztahů vznikajících a souvisejících s firmou. Práce se zaměřuje zejména na právní úpravu současnou, ale jedna část je věnovaná také alespoň stručné historii tohoto institutu. Historický vývoj jsem se rozhodla do práce zařadit pro snadnější pochopení soudobé úpravy s ohledem na nestabilitu dosavadních úprav firemního práva.

Stěžejní část práce se věnuje české úpravě firemního práva. Po úvodním seznámení s firmou a její právní úpravou jsem se snažila blíže zaměřit na vymezení a objasnění samotného pojmu firma. Následuje podrobnější kapitola o tvorbě firmy a analýza jednotlivých zásad, které ji vymezují. Tuto problematiku jsem zpracovala jak pro firmu fyzické osoby, tak i pro firmu právnické osoby a vždy ji pro přehlednost doplnila příklady možných firem. S ohledem na strukturu firemního práva v obchodním zákoníku následuje také zmínka o společném jménu sdružení. Následující kapitoly pak řeší změnu, převod, přechod a užívání firmy. Závěrečnou část české úpravy tvoří ochrana firmy, kterou jsem ve své práci rozdělila na ochranu podle firemního práva a ochranu firmy v rámci nekalé soutěže. V průběhu celé práce jsem se snažila právní úpravu objasnit, následně zhodnotit, ukázat její nedostatky a případně poukázat na možné vhodnější řešení.

Pro výklad firemního práva je významná i rozhodovací praxe našich soudů, proto jsem na ni často v různých souvislostech poukazovala. Zásadní judikáty z oblasti firemního práva jsou pak v rámci příslušné kapitoly vždy podrobně rozebrány.

Do práce jsem také zařadila charakteristiku či spíše alespoň nástin úpravy firemního práva Spolkové republiky Německa a Velké Británie. Záměrně jsem pro komparaci zvolila úpravy dvou zcela odlišných právních systémů. Na závěr těchto kapitol jsem vždy provedla srovnání úprav a snažila se vymezit rozdíly mezi popisovanou a českou právní úpravou firemního práva.

Jsem si vědoma toho, že tato práce rozhodně neobsáhla všechny otázky týkající se firemního práva, zvláštní pozornost by si jistě zasloužila také úprava v komunitárním právu, popř. nastínění možné úpravy *de lege ferenda*. S ohledem na stanovený rozsah diplomové práce však toto nakonec do práce zahrnuto nebylo.

Mým záměrem při zpracování této práce však bylo poukázat především na problémy, které souvisejí s firmou, a také nabídnout trochu ucelený pohled na tuto problematiku, která nachází své klíčové uplatnění v obchodních vztazích a stále významněji pak i na poli mezinárodním.

Na závěr si dovolím krátkou úvahu. Je zřejmé, a také ve své práci na to několikrát poukazuji, že pojem firma je mezi veřejností a někdy dokonce i mezi odbornou veřejností chápán mylně a je zaměňován s pojmem ne zcela jazykově podobným – podnik. Původ tohoto vžitého omylu se dá vysledovat zejména v jazykové zvláštnosti a částečně také v nestabilitě tohoto termínu. Za pozastavení stojí i skutečnost, že se stejným jazykovým problémem a tedy i se špatným chápáním pojmu firma setkáváme také v Německu.

Pojem firma byl upraven v prvorepublikovém právu, pak se jej ne příliš šťastně snažila zavést a prosadit novela hospodářského zákoníku a zatím definitivně je tento pojem součástí našeho právního řádu až od roku 2000. Novela je platná už sedmý rok, přesto změna v chápání pojmu firma, alespoň pro laiky, nenastala. Toto mě přivádí k myšlence, zda by proto nebylo racionálnější sjednotit obecné povědomí a právní terminologii. Jako řešení vžitého omylu by to jistě možné bylo, avšak z právního hlediska, kdy termín firma i podnik mají své přesné vymezení, takové řešení nepřichází v úvahu. Nezbyvá než se tedy smířit s tím, že laické a odborné chápání pojmu firmy zůstane odlišné.